

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно і телебачення

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Режисерська майстерність

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри кіно і телебачення Лупій Ярослав Васильович	050-650-61-65	yarly_46@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Режисерська майстерність» – це дисципліна, що є завершальною в системі викладання «Кіно, -Телережисури» кваліфікації бакалаврів і виконує важливе завдання підготовки сучасних кіно-теле фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати глибокі творчі, виробничі і теоретичні знання з практичними навичками в галузі сучасної кіно-телеіндустрії, ініціативно і творчо діяти за новітніх ринкових умов.

Мета дисципліни «Режисерська майстерність» – сприяти формуванню професійних і високих базових знань та компетенцій у здобувачів вищої освіти напередодні відповідальних зйомок екранних дипломних робіт на основі засвоєних ними знань з режисури ігрового, документального, телевізійного фільму, української та світової мистецької спадщини, сучасної суспільної проблематики.

У межах навчального курсу здобувачі вивчатимуть історію та теорію режисури видовищних мистецтв кіно, телебачення, сучасні мистецькі течії та новітні жанри, мультимедійні технології на кіно-телевиробництві аудіовізуальні види в інтернет середовищах та радіо. Викладання предмету є гнучким і максимально наближеним до інтересів здобувачів, які за власним бажанням обирають ту чи іншу тему, жанр в якості майбутньої візуальної дипломної роботи.

Передумовами для вивчення дисципліни є освоєння компонентів загальної та професійної підготовки – «Кіно, -Телережисура», «Акторська майстерність», «Операторська справа та основи монтажу», «Звук та музика в кіно», «Освітлення, колористика та композиція фільмку», «Мультимедійні технології в кіно-телевиробництві» та «Основи драматургії».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Режисерська майстерність» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК06. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кіно-телевиробництва.
- ЗК07. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.
- ЗК08. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.
- ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК13. Навички виконання завдання згідно класифікатора професій аудіовізуальної сфери.
- ЗК15. Здатність до абстрактного мислення та аналізу.
- ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- ФК01. Високий рівень виконавської майстерності.
- ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
- ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно, доцільного компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний виразний, образний рівні аудіовізуального твору.
- ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.
- ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
- ФК10. Здатність здійснювати редакторську-сценарну, режисерську, операторську, звуко-режисерську, телеведучу діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.
- ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.
- ФК17. Здатність до складання і реалізації планів складнопостановочних фільмів.

Навчальна дисципліна «Режисерська майстерність» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

- ПРН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

ПРН2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.

ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Режисерська майстерність» та його структуру, особливості його норм та інституцій.
2. Описувати: конкретні календарно-постановочні плани створення аудіовізуального твору різноманітних жанрів, знати технологію правильного застосовувати порядку створення літературного, режисерського сценарію, та їх продукування.

Уміння:

3. Уміння професійно орієнтуватися в процесах виробництва аудіовізуального твору.

Навички:

4. Упорядковувати набуті знання з режисерської майстерності у вигляді виконання індивідуальних завдань.
5. Аргументовано обговорити та пояснити індивідуально творчу режисерську концепцію фільму або телепрограми.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240	28 / 28	28 / 28	64 / 64	4	7 / 8	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр 7

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак.	сам. роб.
Тема 1. Теорія З. Кракауера. Створення єдності звукового і зображального рішення фільму.	17	4	4	9
Тема 2. Контрапункт режисера. Баланс компонентів.	17	4	4	9
Тема 3. Робота режисера з актором.	17	4	4	9
Тема 4. Авторська відповідальність режисера.	17	4	4	9
Тема 5. Межа реалізму і натуралізму на екрані.	17	4	4	9
Тема 6. Визначення межі еротики в мистецтві.	17	4	4	9
Тема 7. Шкідливі або невірні стереотипи.	18	4	4	10
Усього годин	120	28	28	64
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ –ЗАЛІК				

Семестр 8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак.	сам. роб.
Тема 1. Вербальна мова і мислення на екрані.	17	4	4	9
Тема 2. Самодостатнє значення кіно-музики у фільмі.	17	4	4	9
Тема 3. Віртуальні образи. Формування екранного образу оптикою.	17	4	4	9
Тема 4. Функція мови в аудіовізуальному творі, різновиди мовлення та їх художня цінність.	17	4	4	9
Тема 5. Пейзаж, як самостійний жанр зображального мистецтва. Комп'ютерний пейзаж.	17	4	4	9
Тема 6. Реклама на радіо, в телебаченні та її виробництво.	17	4	4	9
Тема 7. Цифрові технології обробки зображення, превізуалізації та анімації.	18	4	4	10
Усього годин	120	28	28	64
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семестр 7

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Теорія З. Кракауера. Створення єдності звукового і зображального рішення фільму. -Що таке контрапункт режисера? -Синхронний паралелізм і синхронний контрапункт. Яка різниця? Асинхронний паралелізм і асинхронний контрапункт. Поясніть.	4
2	Тема 2. Контрапункт режисера. Баланс компонентів. -Хто з кінокласиків написав наукову розвідку про контрапункт режисера? -Синхронізація образів звуку і зображення. Робота С.Ейзенштейна «Звукова заявка». Про що вона?	4
3	Тема 3. Робота режисера з актором. -З чого починається робота режисера з актором? -Що таке «застільний період» в роботі режисера і актора? -Що таке типаж? -Поясніть зміст фрази Станіславського К. «Режисер помирає в акторові»?	4
4	Тема 4. Авторська відповідальність режисера. -Хто вибудовує мізансцену на знімальному майданчику? Як ця робота узгоджується з актором? -Що таке «авторське кіно»? -Про яку відповідальність режисера йдеться?	4
5	Тема 5. Межа реалізму і натуралізму на екрані. «Що таке кодекс честі»?	4
6	Тема 6. Визначення межі еротики в мистецтві. -Що значить слово «еротика» в образотворчому мистецтві і в кінематографії?	4
7	Тема 7. Шкідливі або невірні стереотипи.	4
	Всього	28

Семестр 8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Вербальна мова і мислення на екрані. - З чим пов'язаний вислів вербальна мова? - Як вербальна мова впливає на форму і зміст аудіовізуального твору?	4
2	Тема 2. Самодостатнє значення кіно-музики у фільмі. - Якими категоріями визначається самодостатність музики в фільмі? - Які види музики в кіно Ви знаєте? - Що таке музична експлікація в фільмі?	4
3	Тема 3. Віртуальні образи. Формування екранного образу оптикою. - Що таке віртуальний образ? - Розкажіть про природу аудіовізуальної творчості і психоестетичні особливості сприйняття глядачем екранного зображення і звуку.	4
4	Тема 4. Функція мови в аудіовізуальному творі, різновиди мовлення та їх художня цінність. - Розкажіть про функцію мови в німому кіно - Екран і слово. Розкажіть про функцію сприйняття мови через субтитри у звуковому сучасному фільмі і в фільмі німого періоду.	4
5	Тема 5. Пейзаж, як самостійний жанр зображального мистецтва. Комп'ютерний пейзаж.	4
6	Тема 6. Реклама на радіо, в телебаченні та її виробництво. - Позитивні якості використання реклами в ігрових фільмах? - Яким документом регламентується показ реклами на телебаченні і в кінотеатрах України.	4
7	Тема 7. Цифрові технології обробки зображення, превізуалізації та аніматки. - В чому протиріччя і відмінності зйомок на кіноплівці і при використанні цифрових технологій?	4
	Всього	28

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Режисерська майстерність» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Семестр 7

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Теорія З. Кракауера. Створення єдності звукового і зображального рішення фільму. <u>Реферат</u>	9
2	Тема 2. Контрапункт режисера. Баланс компонентів. <u>Реферат</u>	9
3	Тема 3. Робота режисера з актором. <u>Реферат</u>	9
4	Тема 4. Авторська відповідальність режисера. <u>Реферат</u>	9
5	Тема 5. Межа реалізму і натуралізму на екрані. <u>Реферат</u>	9
6	Тема 6. Визначення межі еротики в мистецтві. <u>Реферат</u>	9
7	Тема 7. Шкідливі або невірні стереотипи. <u>Реферат</u>	10
	Всього	64

Семестр 8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Вербальна мова і мислення на екрані. <u>Реферат</u>	9
2	Тема 2. Самодостатнє значення кіно-музики у фільмі. <u>Реферат</u>	9
3	Тема 3. Віртуальні образи. Формування екранного образу оптикою. <u>Реферат</u>	9
4	Тема 4. Функція мови в аудіовізуальному творі, різновиди мовлення та їх художня цінність. <u>Реферат</u>	9
5	Тема 5. Пейзаж, як самостійний жанр зображального мистецтва. Комп'ютерний пейзаж. <u>Реферат</u>	9
6	Тема 6. Реклама на радіо, в телебаченні та її виробництво. <u>Реферат</u>	9
7	Тема 7. Цифрові технології обробки зображення, превізуалізації та анімації. <u>Реферат</u>	10
	Всього	64

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен (залік)
--	---

Питання до екзамену

1. Що таке імпровізація в роботі актора і режисерська імпровізація?
2. Творчі стосунки актора і режисера на репетиції.
3. Дія та контр дія у фільмі.
4. Як робити режисерський аналіз сценічного уривку.
5. Що дає актору сценічний костюм?
6. Темп і ритм в кіно
7. Що таке «застільний» період роботи режисера в театрі і в кіно.
8. Як проводяться пошуки характеру і характерності в роботі з актором.
9. Мізансцена – мова режисера.
10. Жанр фільму. В чому він проявляється?
11. Взаємовідносини режисера і актора в умовах знімального періоду.
12. Система К. Станіславського, Л. Курбаса в роботі з актором. Її суть.
13. Типаж і його значення в постановці фільму.
14. Кастинг виконавців.
15. Як розуміти назву фільму (на прикладах).
16. Форма і зміст.
17. Характер – сукупність особливостей героя.
18. Класифікація жанрів в кіно.
19. Типовий образ.
20. Роль музики в кіно і на ТБ.
21. Тривимірність характеру героя.
22. Підтекст.
23. Визначальні події у драматичному творі. Початкова подія.
24. Творчі стосунки оператора і актора у фільмі.
25. Роль освітлення у фільмі. Світлова партитура.
26. Взаємовідносини актора і режисера у підготовчому періоді теле – фільму.
27. Що таке задум?
28. Для чого потрібна акторові режисерська експлікація фільму?
29. Пауза у сцені спектаклю чи у фільмі. Її роль і значення.
30. Творчі взаємовідносини сценариста і виконавця головної ролі в процесі зйомок.
31. Що таке водевіль?
32. Сюжет і фабула. Спільне і відмінне.
33. Грим і образ в роботі над роллю.
34. Катарсис елемент трагедії. Що це?
35. Авторська відповідальність режисера.
36. Межа реалізму і натуралізму на екрані.

37. Визначення межі еротики в мистецтві.
38. Шкідливі або невірні стереотипи. Частина 1.
39. Небезпека естетизації злочину.
40. Роль соціальної післядії фільму.
41. Телевізійний документальний портрет.
42. Монтаж на папері. Робота над створенням драматургічної структури за непередбаченими відзнятими матеріалами.
43. Концепція телешоу-програми. Її реалізація.
44. Основні стадії роботи над фільмом.
45. Визначення режисури, як мистецтва створення видовища
46. Функції сучасного телебачення
47. Режисура, як практична психологія.
48. Визначальні принципи системи К. Станіславського.
49. Принцип рівноваги в композиції кадру.
50. Призначення літературного сценарію.
51. Мізансцена в театрі, в кіно, на телебаченні.
52. Режисура інформаційних жанрів телебачення.
53. Документальна і постановочна режисура.
54. Технологія виробництва екранного твору.
55. Основні жанрові форми інформаційно-аналітичного мовлення.
56. Розкадровка екранного твору.
57. Реаліті-шоу та особливості його створення.
58. Кадр, його зміст та ритм.
59. Етапи розвитку кіномови екранних мистецтв.
60. Призначення і функції режисерського сценарію.
61. Характерні риси телебачення.
62. Блогери і блогерство в Інтернеті
63. Кадр телевізійний і кадр кінематографічний
64. Етапи виробничої розробки періоду пред-продакшену ігрового фільму.
65. Творчі засади візуального вирішення фільму
66. Основні жанрові форми художнього мовлення.
67. Рухома камера і її значення з погляду створення форми та стилю фільму.
68. Типи телерепортажу.
69. Внутрішньокадровий монтаж.
70. Репортаж спровокованої ситуації.
71. Види монтажу по Л. Кулешову.
72. Об'єктивна і суб'єктивна камери.
73. Малюнок оптики і його впливи на структуру фільму.
74. Мок'юментарі в кіно і на телебаченні.

75. Час і простір в кіно.
 76. «Кольорове» і «колірне» кіно (С.Ейзейнштейн).
 77. Головні принципи побудови телевізійної програми.
 78. Музичний кліп як жанр та його режисура.
 79. «Глибинна мізансцена» в кіно і на телебаченні.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль, в т.ч. переддипломна аудіовізуальна робота			
екзамен / залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

(для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Котов Д., Ширяєв В. Сценарна майтерність. Київ : Паблішер, 2020. 256 с.
2. Десятник Г.О. Професія : Режисер кіно і телебачення. Київ : Інститут журналістики КНУ, 2018. 88 с.
3. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
4. Тарковський А. Закарбований час. Київ : Альтекспрес, 2011. 268 с.
5. Яковець А.В. Телевізійна журналістика. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
6. Лупий Я.В., Нагайцев А.Е. Не бедный мальчик Онегин, а добрый приятель поэта. Вариант экранизации романа в стихах. Одесса : Астропринт, 2008.
7. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. Київ : Глобус-Прес, 2009. 432 с.
8. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі : монографія. Київ : Щек, 2008.
9. Тримбач С. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця : ГЛОБУС-ПРЕС, 2007. 796 с.
10. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
11. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
12. Миславский В. Н. Кино в Украине (1896 - 1921). Факты. Фильмы. Имена. Харьков : Торгсинг, 2005. 576 с.

Допоміжна:

1. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Машенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
3. Баканурский А. Жизнь, игра, театральность. Одесса : Студия «Негоциант», 2004.
4. Горпенко В.Г. Пластика фільму. Київ : Мистецтво, 1984.
5. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1986 – 1995. Київ : KINO-КОЛО, 2005. 464 с.
6. Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. Київ : Рад. письменник, 1990. 416 с.
7. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ : Абрис, 1999.
8. Загданский Е.П. От мысли к образу. 2-е изд. Київ : Мистецтво, 1990. 161 с.
9. Левчук Т., Ілляшенко В. Кінорежисура. Київ, 1981.
10. Кісін В.Б. Із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999.
11. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ : Із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 268 с.
12. Скуратівський В. Екранні процеси в соціокультурних процесах ХХ сторіччя Київ : Мистецтво, 1998.
13. Фількевич Г.М. Співдружність муз. Театр – музика – кіно : монографія. Київ : Київськ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. 76 с.
14. Цвіркунов В. В. Сюжет (деякі питання теорії). Київ : Вид-во АН УРСР, 1963.
15. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ : Мистецтво, 1964. 149 с.
16. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державне агенство України з питань кіно. URL: <https://degkino.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2020)
2. Офіційний сайт Одеської обласної організації НСФХУ. URL: <https://www.facebook.com/NSPAU> (дата звернення: 02.05.2020)
3. Офіційний сайт Одеського відділення Національної Спілки кінематографістів України. URL: <http://nsku.od.ua/novosti/712-kira-muratova-kinokonkurs-2019.html> (дата звернення: 02.05.2020)
4. Офіційний сайт UA:Культура. URL: <https://culture.suspilne.media> (дата звернення: 02.05.2020)
5. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. Київ : Логос, 2011. 391 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/149237948.pdf> (дата звернення: 02.05.2020)
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 02.05.2020)
7. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua> (дата звернення: 02.05.2020)